

PM

TRÄDINVENTERING ANNEBODAVÄGEN

Slutrapport

2025-02-24

UPPDRAG	349222 Trädinventering Annebodavägen
Titel på rapport:	TRÄDINVENTERING ANNEBODAVÄGEN
Status:	Slutrapport
Datum:	2025-02-24
Reviderad:	
MEDVERKANDE	
Beställare:	Hemsö Vårdfastigheter AB
Kontaktperson:	Emil Marefat
Konsult:	Tyréns AB
Inventering/rapport:	Caspar Ström/Anna Sterley
Uppdragsansvarig:	Mårten Karlsson
Kvalitetsgranskare:	Mårten Karlsson, 20250224
Fotografier i rapporten:	Tyréns AB om inget annat anges.

1 Sammanfattning

Denna rapport sammanfattar resultaten från en trädinventering utförd på fastigheten Jullovet 1, ägd av Hemsö Vårdfastigheter AB, inför planerad byggnation av seniorbostäder. Inventeringen, som genomfördes den 5 februari 2025, identifierade tre skyddsvärda tallar, varav två är cirka 150 år gamla och en är cirka 180 år gammal. Dessa träd klassas som skyddsvärda träd och kan vara viktiga för områdets biologiska mångfald, särskilt med tanke på förekomsten av den nära hotade arten tallticka och reliktbock. Utöver dessa träd har inventeringsområdet inga andra betydande naturvärden.

2 Inledning

2.1 Uppdraget

Fastigheten Jullovet 1, ägd av Hemsö vårdfastigheter AB, har fått ett godkänt planförslag för att bygga cirka 25 seniorbostäder med lokaler i bottenvåningen vid Annebodavägen/Götalandsvägen i Liseberg. Detta ska stärka kopplingen mellan Liseberg, Älvsjö och Östberga samt bidra till ett tryggare och mer aktivt gaturum. Området, som mest består av enbostads- och radhus, har få mötesplatser, och de nya bostäderna kan öka variationen och stärka det lokala centrumet. Planförslaget innebär nybyggnation och eventuellt rivning av befintlig byggnad.

Enligt Miljöförvaltningens underlag för bedömning av betydande miljöpåverkan innehåller fastigheten värdefull natur. Enligt stadsbyggnadskontoret bör ny bebyggelse, angöring och gård placeras så att ytan med värdefull natur intill Annebodavägen bevaras. Tallarna är en del av spridningssambandet och värdefulla för såväl Annebodavägens gröna gaturum som områdets karaktär med ytor av uppväxt förgårdsmark (Stockholms Stad, 2022). Tyréns har därför på uppdrag av Hemsö vårdfastigheter utfört en trädinventering på delar av fastigheten där det observerats äldre tallar samt förekomst av talticka.

2.2 Trädinventering

Denna rapport är en trädinventering som gjorts enligt Ekologigruppens metod för inventering av skyddsvärda träd. En sammanfattning av bedömningsmetodiken ses i Tabell 1 och kan ses i sin helhet i Bilaga 1.

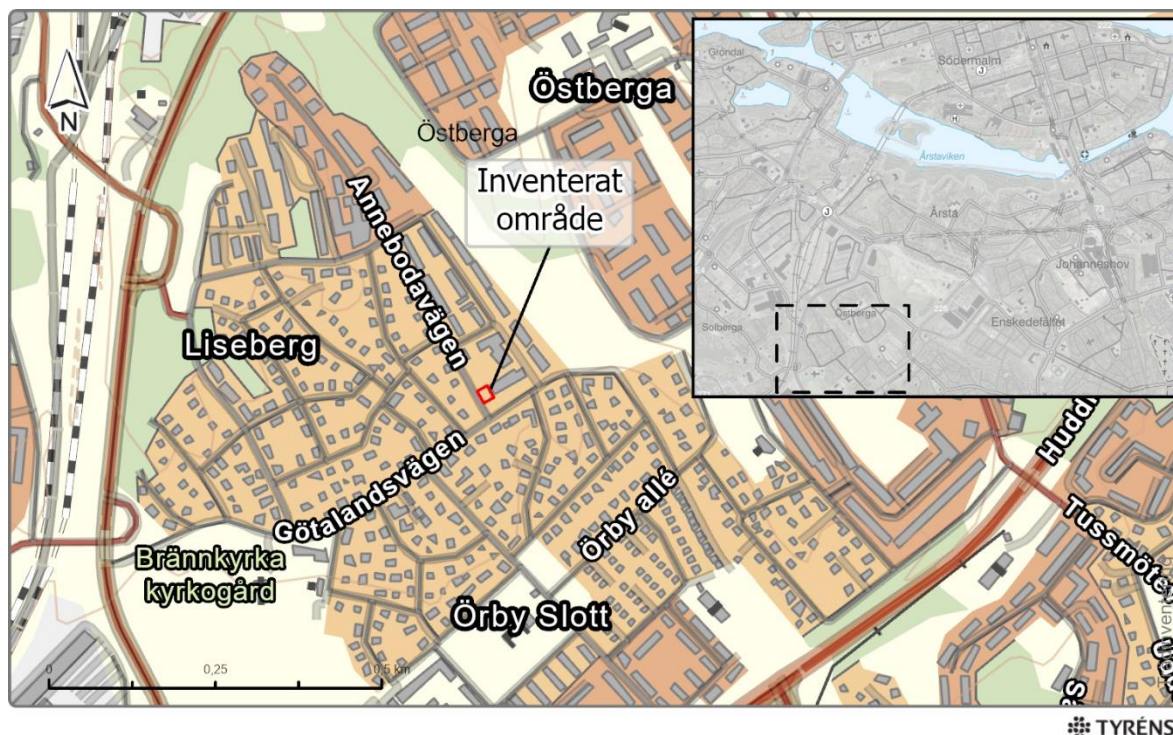
Tabell 1. Sammanfattning av kriterier för och bedömning av trädvärden enligt Ekologigruppen.

Naturvärdesklass	Beskrivning
Klass 1 <i>Särskilt skyddsvärda träd</i>	Mycket gammalt, jätte-träd med utvecklad hålighet i huvudstam. Hotade arter eller flera rödlistade arter observeras.
Klass 2 <i>Skyddsvärda träd</i>	Gammalt, mycket grovt träd med utvecklad hålighet i huvudstam. Rödlistad art eller flera naturvårdsarter observeras.
Klass 3 <i>Värdefullt träd</i>	Nästan gammalt, grovt träd med utvecklad hålighet i huvudstam. Förekomst av naturvårdsart.

Trädinventeringen i fält utfördes av Caspar Ström den 5 februari, 2025.

2.3 Inventeringsområde

Inventeringsområdet är en del av fastigheten Jullovet 1 i stadsdelen Liseberg. Fastigheten ligger på Annebodavägen, Älvsjö i anslutning till Lisebergs vårdcentral (Figur 1).

Trädinventering Annebodavägen

Projektnummer: 349222

Kartproducent: Anna Sterley

2025-02-19

Figur 1. Översiktsskarta med inventeringsområdet.

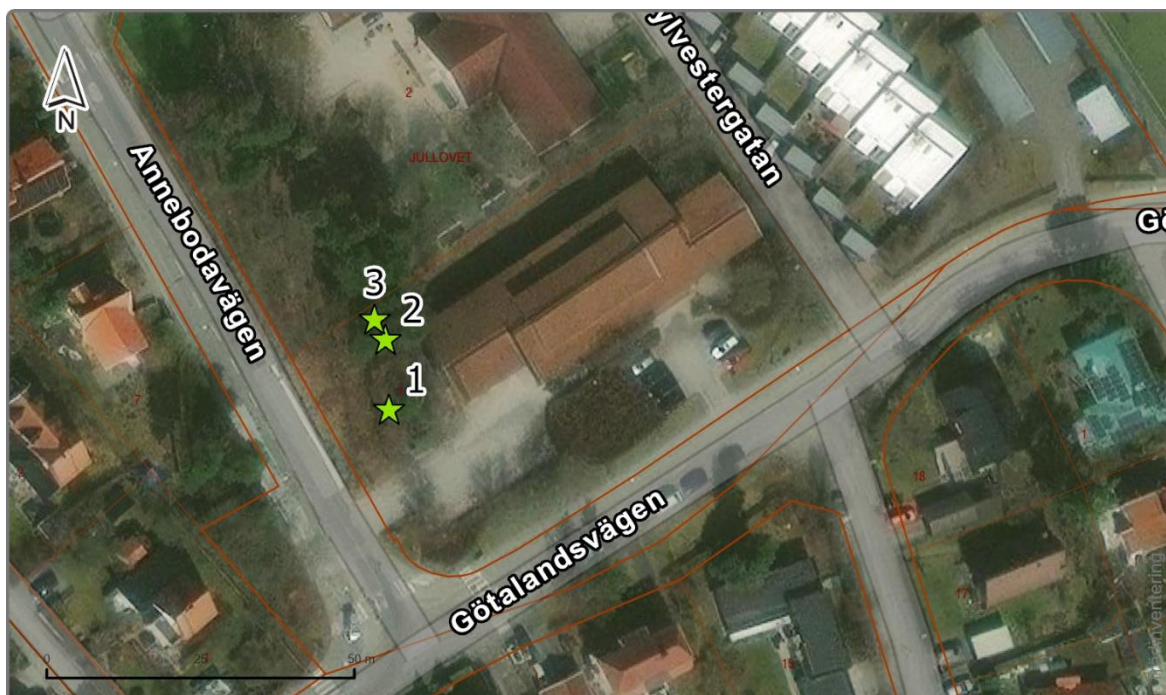
3 Resultat och beskrivning

Tre tallar observerades i inventeringen, samtliga bedöms ha skyddsklass 2, *skyddsvärda träd*. Inga av träden har synliga hål. Tallarna med ID 1 och 2 bedöms vara 150 år gamla och tall med ID 3 bedöms vara 180 år gammal. Utsök i Artportalen inom inventeringsområdet visar observationer av talticka vid ID 1 och 3 och en reliktböck vid ID 2. Talticka är en rödlistad (nära hotad) signalart vilket indikerar områden med höga naturvärden. Reliktböck är rödlistad som nära hotad. Resultatet av trädinventeringen finns i Tabell 2 och deras position kan ses i Figur 2. Foton av tallarna kan ses i Figur 3-5.

Enligt situationsplanen planeras en ny byggnad mellan Annebodavägen och befintlig byggnad vilket skulle innebära minskad grönyta inom fastigheten samt att en eller flera av de inventerade tallarna behöver tas ned. Naturmiljön inom inventeringsområdet uppvisar inga betydande naturvärden, med undantag för de äldre tallarna.

Tabell 2 Resultat av trädinventeringen.

ID	Trädart	Diameter (cm)	Skyddsklass	Död ved
1	Tall	48	2	Vedblottor
2	Tall	45	2	Torrgrenar
3	Tall	37	2	Vedblottor

Teckenförklaring

- ★ Trädinventering
- Fastighetsgräns

TYRÉNS

Trädinventering Annebodavägen

Projektnummer: 349222

Kartproducent: Anna Sterley

2025-02-19

Figur 2. Positioner av inventerade tallar och fastighetsgräns.

Figur 3. Tall med ID 1.

Figur 4. Tall med ID 2.

Figur 5. Tall med ID 3.

4 Leverans

Till denna rapport levererades geodatafiler från beställare med inventerade träd i koordinatsystem Sweref 99 1800.

Referenser

Stockholms Stad. (2022). *Startpromemoria för planläggning av Jullovet 1 i stadsdelen Liseberg (cirka 25 seniorbostäder).*

Bilaga 1 Metod

Detta PM beskriver Ekologigruppens metod för inventering av skyddsvärda träd. Avverkning av skyddsvärda träd kan innebära behov av samråd med länsstyrelsen enligt § 12 MB.

Med *särskilt skyddsvärda* träd avses (Naturvårdsverket 2004):

- jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- mycket gamla träd; Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

Särskilt skyddsvärda träd definieras här med utgångspunkt från egenskaper hos det enskilda trädet. Både levande och döda träd ingår i definitionen. Basinventeringen förkortas framöver som BI.

Det är inte bara träd som är *särskilt skyddsvärda* som hyser naturvärden och i sin tur bidrar till att stärka ett områdes naturvärden och dess biologiska mångfald. Som exempel kan yngre träd med håligheter också vara värdefulla och många gånger hysa naturvårdsintressanta arter. Det finns därför behov av att inte bara kartera träd som uppfyller Naturvårdsverkets definition av *särskilt skyddsvärda träd*. Ekologigruppen har således kompletterat Naturvårdsverkets metodik för klassificering av särskilt skyddsvärda träd för att innefatta träd som också hyser andra naturvärden.

Ekologigruppens metodik för kartering av skyddsvärda träd innefattar ytterligare två värdeklasser:

- skyddsvärda träd* - träd som inom en snar framtid kommer att uppnå kriteriet särskilt skyddsvärda träd.
- och *värdefulla träd*; träd som hyser och har utvecklat naturvärden och som också bidrar till att stärka ett områdes naturvärden.

Tabell 1. Kriterier för och bedömning av trädvärden

I den samlade bedömningen räknas det högsta uppnådda kriteriet (kriterierna Ålder, Storlek, Hålträd, Hamling, Skyddsvärda arter) för att ge träd en viss värdeklass. Exempel; ett träd med en diameter **mindre** än den som anses mycket grovt, men som har en ålder som ligger inom definition för gammalt träd, resulterar i *klass 2, skyddsvärt träd*. Det vill säga att ett klass 2-kriterie har en högre rangordning än ett klass 3-kriterie.

Värdeklass	Ålder	Storlek	Hålträd, mm.	Hamling	Skyddsvärda arter
Klass 1. Särskilt skyddsvärda träd	Mycket gammalt	Jätte-träd	Grovt hålträd, >40 cm i diameter i brösthöjd, med utvecklad hålighet i huvudstam	Grovt hamlat träd	Hotade arter eller flera rödlistade arter
Klass 2. Skyddsvärda träd	Gammalt	Mycket grovt	Hålträd, <40 cm i diameter i brösthöjd, med utvecklad hålighet i huvudstam Eller träd med utvecklad vedblotta med insektsnag	Nästan grovt hamlat träd	Rödlistad art eller flera naturvårdsarter
Klass 3. Värdefullt träd	Nästan gammalt	Grovt		Hamlat träd	Förekomst av naturvårdsart

Tabell 1. Definition av gammalt träd (Naturvårdsverket 2004 och 2007 – BI).

Definitionerna av gammalt träd följer den metod som används i basinventering av skyddade områden (Naturvårdsverket 2004). Den överensstämmer också med definitionen av skyddsvärda träd enligt Naturvårdsverket 2004 med två undantag. Triviallövträd och ädellövträd (förutom bok och ek) klassas som mycket gamla redan vid en ålder på 140 år.

Trädart	Nästan gamla träd - ålder (år), BI Södra Sverige	Gamla träd - ålder (år), BI Södra Sverige	Mycket gamla träd (år), hela Sverige
Ek	≥ 130	150–200	≥ 200
Bok	≥ 100	150–200	≥ 200
Gran	≥ 80	120–200	≥ 200
Tall	≥ 100	150–200	≥ 200
Triviallöv	≥ 65	100–140	≥ 140
Övriga ädellövträd (och hästkastanj)	≥ 80	100–140	≥ 140

Tabell 2. Definition av grova träd (Naturvårdsverket 2004 och 2007 - BI, samt Ekologigruppen - fet stil). Måtten gäller tr addediameter mätt i brösthöjd.

Trädart	Grova träd, BI (cm), Södra Sverige	Grova träd, Ekologigruppen (cm)	Mycket grovt, Ekologigruppen (cm)	Jätteträd (cm)
Ask & alm*	≥ 60	≥ 20	≥ 60	≥ 100
Bok	≥ 80	≥ 80	≥ 90	≥ 100
Ek	≥ 80	≥ 80	≥ 100	≥ 100
Hägg	≥ 50	≥ 50	≥ 70	≥ 100
Hästkastanj	≥ 80	≥ 80	≥ 90	≥ 100
Oxel	≥ 40	≥ 40	≥ 60	≥ 100
Rönn	≥ 30	≥ 30	≥ 50	≥ 100
Skogslönn, lindar	≥ 50	≥ 50	≥ 70	≥ 100
Sälg	≥ 40	≥ 40	≥ 60	≥ 100
Tall/Gran	≥ 70	≥ 70	≥ 80	≥ 100
Triviallöv	≥ 50	≥ 50	≥ 70	≥ 100

***Bedömning av de rödlistade träden ask, skogsalm, lundalm och vresalm.**

Eftersom träden ask respektive skogsalm och lundalm i snabb takt minskar på grund av två svampsjukdomar, är de i behov av att särskild hänsyn tas till förekomsterna. Ask är numera rödlistad som starkt hotad (EN), vresalm är sårbar (VU) och skogs- och lundalm är akut hotade (CR). En lösning för att bevara asken är att spara träd och bibehålla en genetisk variation. På sikt kan det bidra till en ökad genetisk motståndskraft mot sjukdomen hos ask, vilket redan har noterats hos vissa träd. Unga träd är också bevaransvärda då de har överlevt svampsjukdomen, vid tillväxtens kritiska perioder.

Det finns många artgrupper som är starkt knutna till dessa trädarter, som likaså är stadda i minskning (exempelvis flera rödlistade insekter, lavar och svampar). Med ovanstående faktorer i åtanke bedömer

Ekologigruppen att träden ask och almar därmed är skyddsvärda redan vid en lägre diameter (diameter på 20 cm eller mer) än andra ädellövträd.

Källor:

Artdatabanken, SLU. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015.

Naturvårdsverket. 2004. Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd, rapport 5411.

Naturvårdsverket. 2007. Manual för basinventering av skog.